

3) забезпечення оборотних активів джерелами фінансування та визначення оптимального співвідношення між різними джерелами фінансування оборотних активів;

4) організація поточного і перспективного управління оборотними активами для забезпечення необхідного рівня платоспроможності та фінансової стійкості;

5) підвищення ефективності використання оборотних активів [3].

Для здійснення цієї мети на підприємстві необхідно обрати раціональну політику формування оборотних активів і визначення джерел їх фінансування, та контролювати її роботу в практичній діяльності. Політика управління оборотними активами повинна забезпечити пошук компромісу між ризиком втрати ліквідності і ефективністю діяльності, що зводиться до вирішення таких завдань, як забезпечення платоспроможності та оптимального обсягу, структури і рентабельності активів.

Література:

1. Бочуля Т. Учет и информация в системе управления: опыт, поиски, решения: монография / Т. Бочуля. – Saarbrücken Deutschland: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2013. – ISBN: 978-3-659-46471-3. – 269 с.

2. Гладких Т.В. Проблемы организации бухгалтерского обліку. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством. Монографія / Т.В. Гладких // За загальною редакцією Губачової О.М. – Полтава. РВВ ПУСКУ, 2009. – 364 с.

3. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: Монографія / С.Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.

РЕГУЛЮВАННЯ І КОМУНІКАТИВНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

**Ямборко Г. А., к.е.н., доцент,
професор кафедри**

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна*

Розвиток фінансової звітності суб'єктів підприємницької діяльності у відповідність з вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності є складовою частиною заходів, орієнтованих на впровадження економічних відносин ринкового спрямування в Україні. Процес глобалізації світової економіки, посилення захисту прав інвесторів та забезпечення прозорості функціонування міжнародних ринків капіталу зумовив нові підходи до удосконалення методології розкриття економічної інформації про діяльність суб'єктів господарювання. Як відомо, з розвитком економічних

відносин одночасно змінюються комунікативна спрямованість фінансової звітності та інтерпретація її показників у відповідності інформаційним запитам користувачів. З метою створення єдиних правил формування інформації у фінансовій звітності підприємств України, які є обов'язковими для всіх підприємств та гарантують і захищають інтереси користувачів, здійснюється державне регулювання фінансової звітності з одночасним її удосконаленням та розвитком. Зауважимо, що державне регулювання фінансової звітності підприємств України визначає зміст, форму та загальні вимоги до розкриття статей кожної із форм фінансової звітності, які забезпечують ділову комунікацію між керівництвом компанії та особами, безпосередньо зацікавленими в результатах її діяльності. Однак, одночасне існування і правочинність в Україні національних стандартів бухгалтерського обліку та міжнародних облікових стандартів призводить до ускладнення процедури застосування передбачених ними методик формування й представлення інформації у фінансовій звітності підприємств. Саме тому, необхідність вивчення фундаментальних теоретичних засад регулювання фінансової звітності з метою створення сучасної концепції фінансового аналізу є актуальні.

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності визначено Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», в якому зазначено, що фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період» [1, с. 2]. З метою розкриття вказаної інформації Законом встановлені форми звітності, зокрема: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до фінансових звітів, кожна з них має відповідне інформаційне навантаження та є об'єктом аналітичного дослідження. Система аналітичних показників є дієвим інструментарієм, який використовуються для фінансового планування, прогнозування і контролю та забезпечення стабільного фінансового стану.

Система фінансової звітності повинна відповідати запитам користувачів і специфічним рисам трансформаційних процесів, що відбувалися в українській економіці. Хоч фінансова звітність формується в першу чергу для зовнішніх користувачів, але в різних країнах існують відмінності в змісті, порядку формуванні показників. Законом України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» бухгалтерський облік компаній визначено однією з пріоритетних сфер, в яких здійснюється адаптація законодавства України [2]. З урахуванням узятих державою зобов'язань щодо гармонізації вітчизняного законодавства із законодавством Європейського Союзу, а також вимог до фінансової звітності суб'єктів господарювання, що виходять на міжнародні ринки капіталу, з метою підвищення прозорості фінансової звітності вітчизняних суб'єктів господарювання, забезпечення її зіставлення із звітами іноземних компаній, сприяння залученню іноземних інвестицій виникає необхідність створення організаційно-правових умов застосування суб'єктами

господарювання міжнародних стандартів для складення фінансової звітності. Система міжнародних стандартів фінансової звітності створена з метою уніфікації принципів і методик бухгалтерського обліку, які використовуються підприємствами різних країн при формуванні інформації у фінансовій звітності. Водночас, національна система бухгалтерського обліку дозволяє розв'язувати визначені тактичні і стратегічні завдання розвитку економіки країни шляхом прийняття відповідних законодавчих актів, що регулюють облікову систему. Це пояснюється особливостями бухгалтерського обліку як інформаційної системи, що відображає господарську діяльність, та не тотожна останній як за природою, так і за змістом. Для формування в бухгалтерському обліку достовірної інформації необхідне його правове регулювання. Слід виокремити такі основні ознаки притаманні нормативно-правовому забезпеченню обліку та звітності: історичність – в основі нормативно-інформаційного забезпечення сучасного обліку закладено історичні підвалини певних категорій і понять, які є незмінними, та на яких ґрунтується теорія і практика сучасного обліку; міжнародний досвід – кожна країна враховуючи практичний досвід інших країн щодо побудови законодавства, оцінює позитивні та негативні сторони того чи іншого регулятивного процесу, формує власну нормативно-законодавчу базу. Одним з основних джерел отримання інформації є акти органів влади або компетентних та професійних органів, що містять правові норми, які є обов'язковими для виконання та спрямовані на врегулювання правовідносин між суб'єктами господарювання. У відповідності законодавству України діє гіпотеза обліково-правової норми, яка вимагає ведення бухгалтерського обліку усіма юридичними особами та передачі інформації зацікавленим особам. Таким чином, облік – це інформаційна система управління, яка постійно пристосовується до зростаючих потреб суспільства. Суспільство є складним та динамічним середовищем, тому до обліку весь час висувуються нові вимоги, які формуються у вигляді державної регламентації, основою якої є законодавче і нормативно-методичне забезпечення. Зауважимо, що при регулюванні бухгалтерського обліку виникає ще одна складність, адже користувачі – це лише один елемент процесу обміну інформацією, а інша сторона – це особи, які надають інформацію, і відповідно їх підходи та зацікавленість до розкриття інформації не співпадають. Така варіація підходів обумовлює необхідність вибору професіоналами оптимального рішення щодо релевантної інформації для моделей прийняття рішень різними групами користувачів. З цією метою при Міністерстві фінансів України створено методологічну раду з бухгалтерського обліку, як науково-практичний центр та дорадчий орган для організації розробки національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інших нормативно-правових актів щодо складання фінансової звітності; удосконалення організаційних форм і методів та методологічного забезпечення впровадження сучасної технології збору та обробки обліково-економічної інформації; розробки рекомендацій щодо

вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів.

Однією з актуальних проблем та основною передумовою успішного розвитку фінансової звітності в Україні є розробка власної концепції обліку, яка відповідає національним інтересам, з орієнтацією на широку бухгалтерську громадськість. Концепція бухгалтерського обліку є теоретичною основою інституційної і реформеної побудови та створення інформаційної інфраструктури і забезпечення подальшого розвитку фінансової звітності з метою своєчасного і достовірного забезпечення необхідною аналітичною інформацією всіх користувачів. Для посилення комунікативних можливостей звітності необхідна узгодженість та трансформація методики її формування і аналізу. Система обліку та аналізу повинна відповідати запитам користувачів та вимогам ринкових відносин і специфічним рисам трансформаційних процесів економіки України. Це обумовлено, в першу чергу, необхідністю досягати економічних, соціальних конкурентних переваг суб'єктів господарювання, що потребує гнучкості прийняття управлінських рішень. Процедура прийняття управлінських рішень, як правило, складається з двох етапів: на першому – на підставі відповідної інформації та її аналітичного опрацювання, оцінюють стан і динаміку того чи іншого процесу, на другому – якщо аналіз визначить необхідність втручання з метою зміни параметрів у ньому, приймається управлінське рішення.

Таким чином належне розуміння концептуальних основ і методичних положень, усунення суперечностей теоретичного й методологічного характеру та регулювання методики формування і аналізу звітності сприятимуть підвищенню комунікативності та якісному інформуванню господарюючих суб'єктів, забезпеченню їх релевантними відомостями фінансового характеру для прийняття економічних рішень.

Література:

1. Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електроний ресурс]: Міністерства фінансів України. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/996-14
2. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004р. [Електроний ресурс]: Верховна рада України – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/1629-15
3. Національний стандарт бухгалтерського обліку 1»Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 р. [Електроний ресурс]: Міністерства фінансів України - Режим: <http://www.minfin.gov.ua>